

ESPOSTI

3/2019



KIITOKSET

Tuure Äikäs – Päätoimittaja

Susanna Akkila

Jooa Lindqvist – taitto

Patrik Rimmi – kansikuva

Siiri Luukkonen – Kuvia ja teksti

Vertti Anttila

Aarre Urtamo

Susanna Lindström

Claus Enckell

Liisa Nygrén

Mari Lindroos

Sumuel Valo

SISÄLLYSLUETTELO

Pääkirjoitus	-	4
Ei mitä voimme tehdä, vaan mitä pitää tehdä	-	6
Kolumni	-	11
Tekisitkö sinä media- diplomin?	-	13
Luovan kirjoittamisen satoa	-	16
Joustoviikon tarinoita ja muita matkoja	-	30
<i>Englannin ja uskon- non matkakurssi</i>	-	30
<i>Ruotsin puhekurssi</i>	-	36
<i>Kemian työkurssi</i>	-	38
<i>Shanghai (ei jousto- viikon)</i>	-	40
<i>Musikaali</i>	-	46
Espostoverin apuapaja	-	48

PÄÄKIRJOITUS

THIS IS THE END, MY ONLY FRIEND, THE END.

Tuure Äikäs, päätoimittaja

Kaksi vuotta *Espostin* päätoimittajana on nyt ohitse. Kiitos lukijoille ja toimitustiimille. Erityiskiitos *Suskille*. Elokuussa aloittaa osin uusi toimitusporukka, joka pitää uhanalaisen Espostin voinnista huolta.

Kolme vuotta *Espoonlahden lukiossa* on omalta kohdaltani ohitse. Vieläkö muistan ensimmäisen päivän lukiossa? No en muista. Sen muistan, että ruotsin kielen ensimmäisessä esseessä kirjoitin otsikon vierestä, ja opettajan kommentit olivat jäätävät.

Jos en olisi päässyt *Jyllaan*, valmistuisin toisen lukion kuvataidelinjalta. Kaverini opiskelee kyseisessä lukiossa ja olemme usein verranneet lukioden eroja. Yksi ero näyttää olevan se, että Jyllassa opettajat ovat vaativia ja tarttuvat asioihin heti alusta asti. Kuten ruotsin opettaja palautti minut maan pinnalle. Se oli iso palvelus ajatellen yo-kirjoituksia, joissa ei ole varaa kirjoittaa aiheen vierestä. Muistin ohjeen koko lukion ajan.

Jylla on antanut minulle hyvät eväät tulevaisuutta varten. Lukiossa on mahdollisuus tehdä muutakin kuin opiskella. Tämä Esposti on siitä yksi esimerkki. Toimittajana olen päässyt tapaamaan ja haastattelemaan mielenkiintoisia

tyyppejä ja viestittely juttujen tekemisen yhteydessä on ollut mukavaa. Niistä whatsapp-viesteistä kirjoittaisi pienen kirjan. Lukiossa on mahdollisuus tehdä myös diplomitöitä sellaisista aiheista, jotka tuntuvat omilta. Kerron tässä lehdessä mediadiplomista.

Opiskelujen ohella on tärkeää olla ”monta rautaa tulessa” eli omia juttuja, joiden kautta suuntaa muuallekin kuin ylioppilaskirjoituksiin.

Usein juuri ne omat jutut tekevät ihmisistä persoonallisuuksia ja osoittautuvat hyödyllisiksi tulevaisuudessa. Kun joskus olemme samalla viivalla työhaastattelussa monen hakijan kanssa, saattaa se oma juttu olla sellainen erottava tekijä, jonka takia tulee valituksi.

Lukio auttaa löytämään omia vahvuuksia. Se kuulostaa kliseiseltä, mutta totta se on. Vahvuudet voivat löytyä koulusta tai ulkopuolelta, tai molemmista. Pääasia, että ne löytyvät.

“It may have been in pieces, but I gave you the best of me.” – Jim Morrison -

Kesä.

Tuure Äikäs, päätoimittaja.



EI MITÄ VOIMME TEHDÄ, VAAN MITÄ PITÄÄ TEHDÄ

Vertti Anttila 17D
vertti.anttila@gmail.com

Ilmaston lämpenemistä pidetään yhtenä ihmiskunnan pahimpana uhkana. Tiedemiehet, hallitukset ja jopa puolustusvoimat tietävät, että asialle on tehtävä jotain. Tästä huolimatta moni ihminen ei suostu, halua tai jaksakaan tehdä asialle mitään. On myös olemassa paljon ihmisiä, jotka eivät edes usko koko tilanteeseen. Mutta onko kierrättäminen ja uusiutuvan energian käyttö enää tarpeeksi? Mitä ihmisten ja hallitusten pitäisi tehdä ilmaston lämpenemisen pysäyttämiseksi?

USA ja sen vaikutus

Kaikkien valtioiden pitäisi liittyä yhteen ja huomioida ilmastonmuutos vielä, kun on aikaa siihen. Tämä melkein tapahtui vuonna 2015, kun Pariisin ilmastososopimus hyväksyttiin ja otettiin käyttöön. Tämän ilmastososopimuksen tarkoitus oli, että lämpötilaa rajataan vähintään 1.5 astetta. Vaikka Pariisin ilmastososopimus on edelleen voimassa, USA:n poistuminen siitä pahensi tilannetta. Yhdysvaltain 45. presidentti Donald Trump ei

usko ilmastonmuutokseen, minkä takia hän päätti USA:n vetäytyvän sopimuksesta vuonna 2017.

Moni on sitä mieltä, että USA on tällä hetkellä vaikutusvaltaisin valtio koko planeetalla, mutta pitääkö tämä paikkansa? Kiinaa ja Venäjää pidetään myös erittäin vaikutusvaltaisina valtioina joko niiden koon tai poliittisen tilanteen perusteella. Huolimatta siitä, onko väite tosi vai ei, nämä kolme maata pystyisivät vaikuttamaan ilmaston lämpenemiseen erittäin helposti ja tehokkaasti. Tilanne näyttää aika huolestuttavalta, sillä USA:n presidentti ei usko ilmastonmuutokseen, Venäjällä ei suhtauduta siihen vakavasti ja Kiinaa on syytetty jo monen vuoden ajan siitä, että se luo suurimpia päästöjä ilmastoon. Syy näiden maiden kantaan voi johtua liiketoiminnasta. Kiina, Venäjä ja varsinkin USA saavat suuret tulonsa öljyn ja muun uusiutumattoman energian myymisellä. Jos nämä valtiot tekisivät päätöksiä rajoittaen kaupankäyntiä estääkseen ilmastonmuutoksen, lukemattomat yritykset kärsisivät liiketoiminnan heikkenemisen takia.

Toinen syy, miksi USA:ta kritisoidaan tästä asiasta, johtuu sen vaikutusvallasta. USA:n vetäytyminen loi monelle valtiolle turhautuneen olon, varsinkin pienimmille valtioille, jotka uskovat, että heidän toimet eivät merkitse mitään niin kauan, kun suuret maat eivät ota tilannetta vakavasti. Uskotaan, että moni valtio suhtautuisi ilmastonmuutokseen tehokkaammin, jos USA ilmoittaisi olevansa täysin mukana ilmaston lämpenemisen lopettamisessa. Maan vaikutusvallan ansiosta moni valtio haluaa toimia samalla tavalla, mutta USA:n nykyisen tilanteen takia moni hallitus on passivoitunut tästä asiasta ja jotkut ovat jo luovuttaneet ihan kokonaan. On selvää, että USA ei ole yksin syyllinen ilmaston lämpenemisestä, mutta

selvä fakta on, että suuret ja vaikutusvaltaiset maat pitää saada mukaan ilmaston lämpenemisen lopettamiseen.

“Mitä hallitukset voivat muka tehdä?”

Moni ihminen on sitä mieltä, että ilmastonmuutos on välttämätön ja ihmiskunta ei voi tehdä asialle mitään. Pitääkö tämä paikkansa? On totta, että seuraavien vuosien aikana on pakko tehdä jotain, mutta ainakaan vielä ei ole liian myöhäistä. Monet eri lähteet väittävät kahden asteen lämpötilan nousun olevan liikaa ja vasta sen jälkeen mitään ei pystyisi tekemään sen välttämiseksi. Joten mitä eri asioita valtiot ja organisaatiot voisivat tehdä?

Monet tiedemiehet sanovat rikin ampumisen ilmakehään auttavan planeetan viilenemistä. Rikki vahvistaisi otsonikerrosta, mikä tarkoittaisi, että auringonvalo ei heijastaisi planeettaa yhtä vahvasti. Sivuvaikutuksena taivas muuttuisi sinisestä purppuraksi pysyvästi. Tätä tekniikkaa on jo koetettu vuonna 1991, kun tulivuori nimeltä Mount Pinatubo purkautui Filippiineillä. Miljoonia tonneja rikkiä siirrettiin ilmakehään, minkä ansiosta ilmakehän lämpötila viileni huomattavasti. Viilenemisen määrä vaihtelee eri lähteiden mukaan, mutta Buzzworthy-sivusto väittää ilmakehän viilentyneen noin 0.5 celsiusastetta (1.0°F), mutta monet muut lähteet, esimerkiksi Livescience, väittää paljon suurempaa muutosta lämpötilaan. Joka tapauksessa, tätä menetelmää on jo testattu, ja vaikuttaisi, että tämä voisi auttaa ilmaston lämpenemiseen.

Äskeinen menetelmä saattaa vaikuttaa vaikealta toteuttaa, mutta tämä seuraava on paljon helpompi: puiden istuttaminen. Tällä tarkoitetaan kansainvälisiä toimenpiteitä, joiden avulla suuret määrät hiilidioksidia

saadaan pidettyä metsissä ja viidakoissa.

Hiilidioksidipäästöt ovat suurin syy ilmaston lämpenemiselle ja se johtuu metsien kaatamisesta ja energian polttamisesta. Jos jokainen valtio istuttaisi omaan valtioonsa miljoonia puiden siemeniä, se auttaisi hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Tosin tämä kestäisi useita vuosikymmeniä, joten puiden istuttamisen vaikutuksen näkyisivät vasta, kun olisi liian myöhäistä. Hiilidioksidipäästöjäkin yritetään vähentää Kiiton ilmastopöimuksella, mikä kuulemma vähentää ilmaston lämpötilaa noin 0.02-0.28 celsiusastetta vuoteen 2050 mennessä, joten tämäkään ei välttämättä ole tarpeeksi.

Vuonna 2006 tohtori Roger Angell ehdotti, että biljoonan pienen peilin laukaiseminen avaruuteen estäisi noin 2 % auringonvalosta, mikä olisi tarpeeksi viilentämään meidän planeettaamme. Tämä hullu idea olisi erittäin tehokas, mutta se olisi uskomattoman kallis. Menetelmä maksaisi vähintään yli 350 biljoonaa USA:n dollaria. Toinen outo, mutta toimiva idea olisi peittää jäätiköt vilteillä. Tohtori Jason Boxin luoman idean avulla jäätiköt eivät heijastaisi auringonvaloa yhtä vahvasti, minkä tuloksena jäätiköt eivät sulaisi. Grönlannissa tämä menetelmä on jo toiminnassa.

On olemassa monta tapaa, millä pystytään viilentämään lämpötilaa, mutta tehokkaimmat vaativat paljon resursseja ja rahaa. Vaikka ilmaston lämpenemisen lopettaminen vaatii suurien ja vaikutusvaltaisten maiden tekoja, meidän yksilöidenkin pitää tehdä asialle jotain. Kierrättäminen, uusiutuvan energian käyttö, kasvien istuttaminen ja auton ajamisen vähentäminen auttavat enemmän kuin uskoisikaan, jos moni tekee samanlaisia muutoksia elämäänsä. Jopa asiasta kertominen tietämättömille on

avuliasta planeettamme viilentämiselle. Siitä huolimatta pysyvät muutokset tarvitsevat hallitusten osallistumista ja toimimista. Kansa pystyy vaikuttamaan tähän äänestämällä vaaleissa. Tulevissa europarlamenttivaaleissa kansalaisen on mahdollista äänestää henkilöitä, jotka pystyvät vaikuttamaan ilmastonmuutokseen ainakin Euroopan unionin (EU) alueella.



Hei!

Anteeksi, että aiheutan sulle niin paljon tuskaa. Painajaisia, jotka joka yö pukkaa. Tiedän, että somessa leviävät uhkakuvat ja -videot ovat kamalia, mutta pakkohan sitä totuutta on tässä vaiheessa silmiin katsoa. Harmin paikka on vaan se, että vain te nuoret katsotte, ja tuntuu, ettei aikuisia oikein kiinnosta tai varsinkaan vaikutusvaltaisia maita, kuten Yhdysvaltoja. Mulla on vaan vähän hankala tilanne menossa.

Mussa ei ole oikeastaan mitään positiivista ja se satuttaa. Mut heitetään jatkuvasti syrjään, sivuutetaan ja kiusataan. Vasta pakon tullen musta välitetään. Heitetään pari euroa välikäsien kautta Saimaan norppien perään. Mussa itää pieni vihansuruinen siemen, sillä syytätte mua kuolemastanne, vaikka aloitte kaivamaan hautaa omilla päätöksillänne.

Ettekö jo ymmärrä, että tätä menoa te olette kohta taas aikojen alussa. Ei sähköä, kunnon ravintoa, nautintoja. Otatte enemmän kuin saatte, vaikka sen pitäisi olla mahdotonta. Kunpa kaikki näkisivät katon, joka on jo tullut vastaan. Kiipeätte kumminkin sen katon päälle samaan aikaan, kun joku kyltin kanssa kadulla protestoi mun puolesta. Itse taas kerrot sun someen sun hyvistä puolista ja yhdestä kirppisostoksesta.

Valvon yötä päivää teitä varten ja pidän teitä elossa. Eikö nyt olisi takaisinmaksuaika? Aamulla heräätte ja keräätte huomiota vegaaniaamupalalla h&m-huivi kiedottuna kaulalla. Oispa munkin hyvä olla eikä yhtä kuuma kun sun kurkulla.

Kamalinta on, että en enää tiedä, mitä tehdä. Puiden istutus ei auta, kun hiilidioksidi kasvaa nopeammin kuin ne, ja varsinkin he, jotka niitä kasvattavat. Oon peloissani faktasta, ettet välttämättä koskaan näkisi lastenlasta taikka saisi sellasta. Tiedän, ettei tämä kokonaan nyt teidän syytä ole, mutta kyllä te ymmärrätte, kun tajuatte tulevaisuutenne karuuden, jossa saatatte menettää oikeuden lapseen - oman geenin jatkumoon, sillä 2048 ollaan kaikki pulassa, mukaan lukien sä ja maailma.

Tiedetty on jo pitkään, että aiheutan kuolonuhreja. Silti muhun ei uskota, vaikka teidän saaret uppoaa. Päivä päivältä itken vähemmän ja suurempia tuhoja aiheutan. Ei ole kohta ravintoa, kun kaivojakin romutan.

Auttakaa nyt mua niin kuin mäkin olen auttanut teitä matkustamaan maailman laidalta toiselle mun kantaessa teidän huolianne.

Ystävällisin terveisin,

Ilmastonmuutos

Hellurei kaikki lehden lukijat! Vaikka viimeisin juttuni koulumme lehdessä päättyy näihin tunnelmiin, toivotan just sulle ihan mahtavaa kesää! Tee jotain sellaista, mistä et luopuisi ikinä.

-Siiri Luukkonen

TEKISITKÖ SINÄ MEDIADIPLOMIN?

Tuure Äikäs

Lukiossa on mahdollisuus tehdä muutakin kuin opiskella. Lukion lehti, *Esposti*, on siitä yksi esimerkki. Toimittajana olen päässyt tapaamaan ja haastattelemaan mielenkiintoisia tyyppejä. Lukiossa on mahdollisuus tehdä myös diplomitöitä sellaisista aiheista, jotka tuntuvat omilta. Kerron tässä jutussa mediadiplomista ja sen tekemisestä.

Päätin suorittaa diplomin äidinkielen opettajani innostamana viime keväänä, jolloin kävin myös äidinkielen mediakurssin. Olen ollut Espostin toimittajana lukion alusta asti ja päätoimittajana kaksi vuotta. Nyt kun muistelen, niin olen kirjoitellut muihinkin lehtiin juttuja. Se alkoi TET-harjoittelusta Sanoma-konsernissa.

Varsinaisen työn suunnittelun ja tekemisen aloitin syksyllä 2018. Media on todella laaja käsite, sillä siihen kuuluu kaikki sosiaalisesta mediasta valtamediaan. Diplomiam varten pitää käydä äidinkielen lukiodiplomikurssi sekä neljä mediaan liittyvää kurssia. Kurssit voivat olla esimerkiksi uskontoa, kuvataidetta tai vaikka psykologiaa. Diplomikurssilla syvennyttään erityisesti disinformaatioon, valemediaan sekä ajankohtaisiin median ilmiöihin.

Työn alustava suunnitelma tehdään opettajan kanssa, mutta työn toteuttaminen on itsenäistä ja pitkäjänteistä. Parasta diplomissa on oman tasonsa näkeminen. Päättötyössä voi hyödyntää kaikkea lukioaikana oppimaansa ja varmistua siitä, mitä haluaa tehdä tulevaisuudessa. Diplomin tekeminen on myös rentouttavaa vaihtelua normaalista opiskelusta. Toisaalta työssä vaaditaan omistautumista, hikeä ja kunnianhimoa.

Mediadiplomin etuina ovat oman kriittisen medialukutaidon kehittäminen, syventyminen ajankohtaisiin ilmiöihin ja tapahtumiin, omien vahvuuksien löytäminen, oman arviointikyvyn kehittäminen ja mahdollisuus syventyä mielenkiintoiseen aiheeseen ja saada siitä diplomi. Mediadiplomista voi olla hyötyä myös jatko-opinnoissa ja se on hyvä lisä CV:ssä. Diplomi on myös aina ajan hermoilla, koska käsiteltävät asiat median luonteesta johtuen ovat varmasti ajankohtaisia ja mediakenttäkin muuttuu koko ajan.

Tein diplomini päättötyön valtamedian luotettavuudesta, puolueellisuudesta ja asenteellisuudesta. Koska olen historiasta kiinnostunut, aloitin lopputyön kirjoittamisen 1800-luvulta, jolloin suomalainen sanomalehdistö syntyi. Kuvasin työhön sen ajasta kertovaa kirjallisuutta, joissa on tiedonkulussa samoja ilmiöitä kuin nykypäivänä. Niitä ovat juuri tietojen luotettavuus ja tiedon välittäjien puolueellisuus ja asenteellisuus.

[illegible][illegible]

LUOVAN KIRJOITTAMISEN SATOJA (Ä10.)

Leipäkivi

Eetu heitti neljännen leipäkivensä laiturilta. Sen kasvoilta huomasi, että sitä vitutti. Kivi pomppasi kolme kertaa ennen kuin sukeltamistaan kohti tuntematonta. Eetun saippuakuplapurkki oli kaatunut, kun se oli laittanut putkilon seisomaan kahden laudan väliin. Se oli vakuutellut, ettei sitä haitannut. "Ei noi maksanu ku kaks euroa," se oli sanonut. "Rahaahan se vain oli." Se ei kuitenkaan ollut hymyillyt sen jälkeen kertaakaan. Ei edes silloin, kun yksi sen heittämistä kivistä oli pompannut kuusi kertaa ja osunut poijuun. Laituri oli vielä tumma siitä kohti, johon saippuavesi oli kaatunut. Raoista näki, että vesi niiltä main oli muuttanut hieman väriään ja kupli. "Tuossahan on satoja saippuakuplia," olin yrittänyt lohduttaa. "Enemmän ku olisit koskaan ehtiny puhalttaa kerralla." Eetu ei hymyillyt silloinkaan.

Eetua ei ikinä nähnyt ulkona ilman saippuakuplia. Sen mielestä ne kuvastivat ihmisiä. Yrittivät lentää mutta lopulta putosivat ja poksahdivat. Minun mielestäni saippuakuplia ei olisi pitänyt yhdistää noin negatiivisiin asioita. Ne olivat kauniita monissa väreissä kimaltelevia palloja, jotka toivat iloa ympäristöön kuin ympäristöön.

Eetu nousi seisomaan vieressäni ja yhtäkkiä tunsin hänen jalkansa keskellä yläselkääni. En saanut mistään otetta ja putosin laiturilta. Pian huomasin, että hieman minua kauempana laiturista myös Eetu oli vedessä kanuunankuulan asennossa. Räpiköin pääni pinnan yläpuolelle ja odotin, että Eetunkin pää nousisi. "Mitä toi nyt oli?" kysyin kykenemättä pidättämään naurua. Eetun hiukset olivat märät ja pinnalle noustessa laskeutuneet hänen silmillensä. "Sähän sanoit, ettet ollu vielä heittänyt talviturkkias," Eetu sanoi näkemättä mitään ympärillään. Yritin nousta kellumaan mutta viime kerrasta, kun uin oli jo ainakin kolme vuotta. En enää muistanut, miten vedessä olisi pitänyt tehdä oikeastaan mitään. Eetu nauroi räpiköinnilleni ja nousi itse vaivattomasti kellunta-asentoon. "Kauho käsillä alhaalta ylös niin pitäis onnistua," Eetu sanoi ivallisesti. Kokeilin kuitenkin noudattaa hänen vinkkiään ja onnistuinkin kellumaan - ainakin sen jälkeen, kun olin kahdesti kauhunut liikaa ja päätynyt itse päätä myöten pinnan alle. Kelluimme meritähtiasennossa varmaan kymmenisen minuuttia sanomatta sanaakaan, kunnes jokin limainen osui jalkaani ja hätäännyin. Eetu nauroi yhä kelluen, kun yritin päästä mahdollisimman nopeasti takaisin laiturille tikkaita pitkin. "Ei oo ees hauskaa!" huudahdin säikähtäen omaa ääntäni. Tämä kuitenkin sai Eetun nauramaan vain entistä kovemmin.

Pian istuimme molemmat taas laiturilla täydessä hiljaisuudessa. Eetu oli hymyillyt ja jopa nauranut, mikä oli tärkeintä. Tiesin, ettei sitä ollut vituttanut vain saippuakuplat. Kolme päivää puolituntemattomien sukulaisten pippaloissa lannistaisi kenet tahansa. Neljä tättä, jotka olivat nähneet Eetun viimeksi vaipoissa ja kaksi paria isovanhempia, joiden suurin mielenkiinnon aihe oli sen edellinen suhde - ja miksi se loppui. "Ei se vaan toiminu," Eetu oli yrittänyt selittää. "Ei me ikinä ehitty tapaamaan." Sekä Eetu että minä kuitenkin tiesimme, että tämä ei ollut totta. "Ootko puhunu Aliisalle?" kysyin siltä rikkoen meille jo tutun hiljaisuuden.

"En," se sanoi. "Enkä aiokaan."

"Eli sun mielestä on hyvä idea antaa sen vaan päästä pälkähästä?"

"Kai."

Päästin tahattoman syvän huokauksen. Eetu katsoi mua kuin olisi pahoillaan jostakin.

"Sä tiiät, että se teki väärin."

"Mitä paha siinä on, jos kerrankin ajattelin antaa asian olla? Kaiken sen jälkeen en enää jaksais yhtään enempää draamaa sen kanssa." Eetu kivahti. "Sitäpaitsi ethän säkään oo jutellu Miikalle." Sen kasvoilla vilahti taas pieni hymy. Se tiesi, miten saivarrella päästäkseen itse pulasta. Löin Eetua hiljaa käsivarteen ja aloin makaamaan laiturilla.

"Sovitaanko, ettei tänä kesänä keskitytä ollenkaan parisuhdedraamaan?" kysyin.

Taivas oli punertavanoranssi ja aurinko oli ollut viimeiset kaksi tuntia laskusuuntainen. Eetukin laski selkänsä laituria vasten.

"Sovittu."

Olenko täällä vain sattumalta?

Ensimmäinen kesä, toinen, kolmas, sadas. Tuuli tulee ja menee heiluttaen tuuheita hiuksiani. Talven tullen ei tosin ole paljon hiuksia, jota tuuli voisi hipoa, sillä jäljellä ei ole kuin harmaata juurikasvua.

Tutut ihmiset, jotka pyörivät ympärilläni, ovat lähteneet, mutta minä olen jäänyt. Ihmiset, jotka nojasivat minuun murheissansa ja itkivät paljaisiin jalkoihini. Jopa vieraiden ihmisten lapset, jotka ennen roikkuivat vahvoilla käsilläni, ovat kasvaneet ja lähteneet pois.

Olenko täällä vain sattumalta? Mikä on tarkoitukseni? Onko tarkoitukseni todellakin vain seistä ja katsella ympärilläni pyörivää maailmaa? Vai pyöriikö maailma minun ympärilläni?

Joka päivä ja yö minä seison ulkona. Seison ja odotan, että jotain tapahtuisi. Mitään ei tapahdu. Minua kuitenkin lohduttaa ajatus siitä, etten ole ainoa, joka seisoo yksin pimeässä. Kauempana voin jopa nähdä muita kaltaisiani. Hekin seisovat auringon paahtaessa voimatta hikoilla. Talvella me kaikki puolestamme hytisemme kylmästä ja jäljellä olevat hiuksemme muuttuvat jääpuikoiksi. Onko tämä todella meidän tarkoituksemme?

Pieni käsi koskettaa rintaani. Hän on pieni tyttö. Hänellä on pienet jalat ja hänellä on tuskin hiuksia. En ole koskaan nähnyt mitään yhtä ihanaa. Hän on niin pieni ja viaton.

Tänä kauniina kevätpäivänä hänen silmunsä aukeavat ensimmäisen kerran.

Tämäkö on tarkoitukseni? Jos on, en valita. Kun näen lapseni kukkivan, tunnen olevani onnistunut edes jossain. Olen saanut aikaan jotain hyvää. Mutta onko onneni sattumaa?

Mihin aika on mennyt?

Lapsi kasvaa nopeasti. Hänen kätensä ja hiuksensa ovat kasvaneet vauhdilla. Hän ylettyy jo paremmin kutittamaan karheaa kuortani. Tahdon antaa hänelle kaiken aikani ja rakkauteni. Tahdon hänen pysyvän pienenä ja viattomana. Tahdon hänen tietävän, että rakastan häntä. Kaiken tämän teen, jotta voin kuulla hänen sanovan vielä kerran "äiti".

Mihin aika on mennyt?

En ole ehtinyt nauttia edes nuoruudesta ja nyt olen jo vanha. Kai sinä rakastat minua lapseni, vaikka runkoni ei ole yhtä sileä kuin ennen? Olen kasvattanut sinua. Juottanut, suojannut, rakastanut. Ajatukseni pyörivät vain sinun itkusi ja naurusi ympärillä. Sinun, lapseni, joka olet ollut vierelläni pidempään kuin kukaan muu.

Lapseni ei ole enää pieni. Hän on kasvanut isoksi ja vahvaksi. En ole päässyt huolehtimaan sinusta vielä tarpeeksi ja olet jo aikuinen. Vai huijaavatko silmäni minua? Silmuni alkavat muuttua punaiseksi tänä sateisena päivänä.

Mihin aika on mennyt?

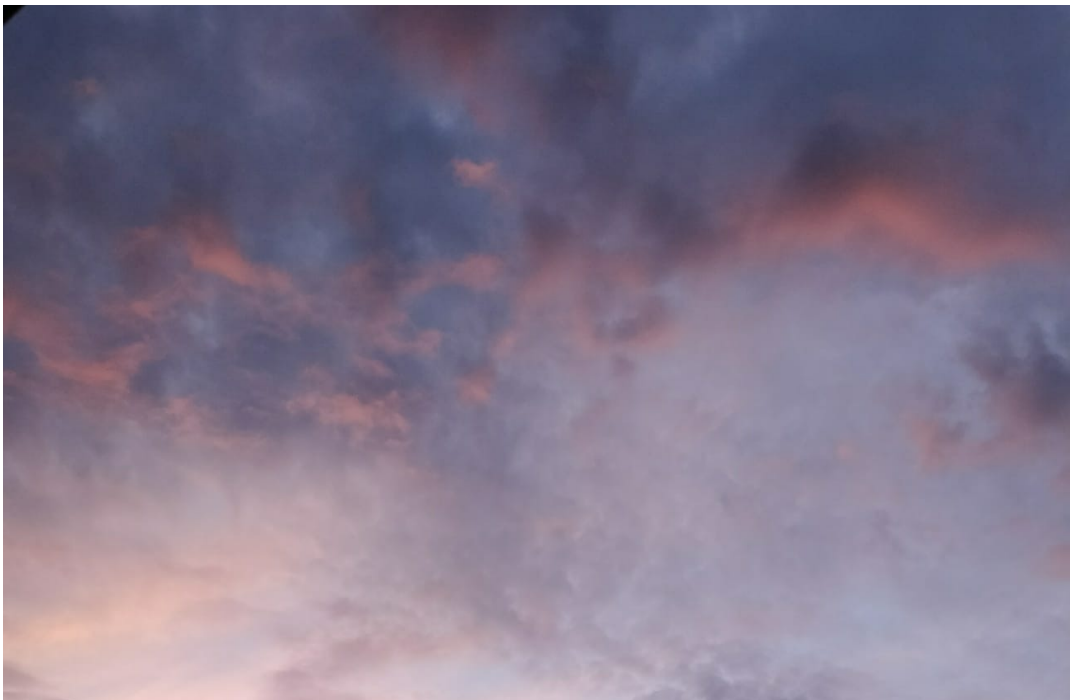
Silmänräpäyksessä, ainoa mitä minusta on vielä jäljellä on kasvoni täynnä ryppyjä ja rapistuva kaarnani. Lahoan. Lahoan tomuksi maahan. Palaan maahan, sinne mistä olen syntynytkin. Katson vielä pientä lastani, joka ei ole enää pieni. Kaadun, luhistun multa ja muutun tuhkakksi. Mutta minähän olen vain yksi puu muiden joukossa. Näin se aika menee. Mutta olenko täällä vain sattumalta? Ei... en ole.



Miksi aikuiset ovat lapsia viisaampia? (runo)

Aikuiset ovat lapsia viisaampia,
koska heillä on enemmän kokemusta.
Kokemukseen tarvitsee ripauksen
ikää,
rohkeutta,
ujoutta,
rauhallisuutta
ja
sosiaalisuutta.
Kokemus tulee ajan kanssa.

Totuus tulee lapsen suusta,
eikö niin?
Totuus tulee ilmi lähes aina lapsen suusta,
kuin aikuisen suusta.
Lapsihan on tällöin viisas, eikö niin?



The Bund

Ilta alkaa jo häämöttää. Taivas pimenee ja kaupungin värikkäät valot alkavat loistaa yhä kirkkaammin. Ihmisten määrä vain kasvaa ja kasvaa mitä lähemmäksi kohdetta pääsen. Joukko on niin tiivis, että suunnan vaihtaminen on aivan mahdotonta. Nyt on pakko kävellä kohti jokea. Yhtäkkiä sivulta näkyy mainos. Pujahdamme seurueeni kanssa tien reunaan. Nauramme kovaan ääneen ja otamme videoita. Videoiden taustalla näkyy kuinka ohikulkijat tuijottavat. Ihoni on turtunut heidän pistävistä katseista. Pimeällä vaaleat hiukseni ja siniset silmät kiiluvat tummasta ihmismerestä. En enää kiinnitä huomiota. Elän omassa pienessä kuplassa, omien ihmisten keskellä.



Matkamme jatkuu yhä pidemmälle kohti määränpäättä. Ei enää pitkään kun tie avartuu aukioksi. Edessä näkyy kaunis kukilla koristeltu seinämä, mutta näky peittyy paikallisten taakse. Pidätän hengitystä kun nousen portaat. Vain pari askelmaa ja eteeni avautuu sanoinkuvaamattoman kaunis näkymä. Pilvenpiirtäjien ja tornien valot loistavat joen

pinnalla, mutta tunnelma ei ole satumainen. Tartun ystäväni kädestä kun seurueemme kun työnnyimme ihmismassan läpi. Näkymä on hypnotisoiva. Säpsähdän pois lumouksesta, kun ihmisjoukosta kuuluu kova paukahdus. Puhe hiljenee ja yhden henkilön ääni kuuluu muiden yli. Ihmiset väistävät pois pitkän miehen tieltä ja minut painetaan kaiteeseen kiinni. Yritän pysyä mahdollisimman pienenä ja huomaamattomana, mutta nyt on mahdotonta liikkua. Hengittäminen vaikeutuu kun pakokauhun tunne alkaa hiipiä ylös kehoa. Kuuluu toinen ääni. Näen juuri kun miehen käsi heilahtaa ilmassa, mutta se ei osu kohteeseensa. Olen aivan jähmettynyt. Havahdun vasta kun minua viedään kohti portaita, joita olin noussut niin toiveikkaasti. Viereltäni kuulen vaikerrusta ja niin minäkin purskahdan itkuun. Tunnen samojen ihmisten tuomitsevat katseet selässäni.

Kaikkialla on ihmisiä. Imeydyn joukon mukaan, kun kuljen kohti määränpäätä. Ympäriltä kuuluu kymmenien ihmisten askeleet, ehkä jopa satojen. Ainoa puhe, jota kuulen, on kielellä, jota en ymmärrä. He katsovat, kun erotun muista. Vaaleat hiukset ja siniset silmät loistavat pimeällä esiin joukon keskeltä. He ottavat kuvia ja nauravat. Tarttuvat kädestä kiinni ja vetävät poseeraamaan kameralle. Kohtelevat kuin pientä koiranpentua. He kehuvat tai niin luulen. Mistä minä tietäisin, ei niiden sanojen ole tarkoitettu tulla minulle ymmärretyksi. En ole enää ihminen. Oikeuksia minulla on, mutta niiden voima hiipuu hetki hetkeltä. Ei enää yksityisyyttä eikä tasa-arvoisuutta.

Seison kiltisti ja hymyilen, sillä sitä he tahtovat. Ole hiljaa ja näytä nätiltä, mutta ei edes ole palkintoa. He puhuvat paljon, mutta eivät minulle. He puhuvat minusta. Lopulta he lähtevät, mutta eivät kaikki. Silloin ei ole pienille koirille turvallista olla yksin. Palataan nopeasti omistajan luo ja toivotaan että jäljellejääneet ymmärtävät. Minua et saa sillä en ole yksin. Ei ole väliä mitä minä ajattelen, kunhan seurassani on joku muu. Ei kukaan puhu koiralle vaan omistajalle. Ei ole yksinäisempää paikkaa kuin keskellä ihmisjoukkoa, johon et kuulu.



Olenko riittävä näin?

Päivästä toiseen kelaan, riitänkö tai merkkäänkö mitään.

Entä kiinnostaako oikeesti ketään.

Selaan instaa ja ahdistun lisää.

Timmejä mimmejä, --- tervetuloo demonit mun pään sisää

Bradaan matol menee veren maku suussa

Ympärillä kaikki niin tikissä mut mulla vaan itku kurkussa

Pakko silti painaa menee, jos tiimalasia tavoittelee

Huudan, muttei kukaa halua kuulla

Alkaa toivo elämästä olee hiljalla

Päivästä toiseen se sama kaava

Esitä ilosta ja maalaa kasvoille se feikki naama

Yks päivä aloin kelaan et onks tää oikeesti se elämä, jota
haluun elää

Voisko kaikki olla sittenki paremmin?

Alan näkee kaiken taas selvemmin.

Maailma on luonu meille nää paineet

Nyt on aika uhmata niitä

Kehosi jaksaa ja kestää, joten sitä kiitä.



Pöydälle on jäänyt kirja nimeltään 25 tapaa piilottaa säteilymasto. En tiedä, mikä on säteilymasto. Ei taida tietää myöskään takakansi. Työnnän kirjan rinkan ylätaskuun, vaikka tiedän, että siellä sen selkään tulee valkoinen viiva taittumisesta, ja sivujen reunat pehmenevät. Niin on käynyt jo kymmenille kirjoille, kartoille ja tärkeille papereille.

Hiipparoin vaikeroivia portaita yläkertaan ja jään hetkeksi tasanteelle. Katto on siitä kohtaa paksua lasia ja aurinko paistaa olohuoneen palmuviidakoon. Siihen äiti oli saanut vaikuttaa taloa piirrettäessä.

Äidistä ei koskaan tullut arkkitehtiä. Hän ei ikinä oppinut piirtämään. Ei mitään. Varastossa on hyllyllinen hänen kansioitaan, lehtiöitään ja vihkojaan, joista ei ole havaittavissa kehitystä.

Se oli vitsi hänen oppilaidensa keskuudessa. Kerran hän oli havainnollistanut Sisufos-myyttiä piirtämällä kiveä puskevan hahmon tussitaululle. Ryhmä lähti ja toinen tuli tilalle. Jokainen uusi oppilas kysyi, mitä taululla oli. Kottikärryt, polkupyörä, piikkipensaikko, kaksi törmäilyautoa, jalkapallonpelaajia, naapuriluokan kikkarapäinen Joona, joka tunnettiin humalatoikkaroinneistaan?

Sen jälkeen hän ei enää piirtänyt mitään. Ei edes yksinkertaista karttaa, jotta oppilaat löytäisivät illalla teatteriin.

Äidistä piti tulla kaikkea muutakin, mutta sitten hän alkoi löytää käpyrauhasta kalkkeavaa fluoria hanavedestä, salaista viestintää saippuasarjoista, pahoja energioita vanhoista palmuista ja nyt ilmeisesti mastoja metsistä.

Ainoa, mitä minä löydän, on liian matala viisto katto. Könyän työpöydän luo, sen laatikot on täytetty nuppineuloilla ja rikkinäisillä rei'ittimillä. Toisiksi alimmasta otan punanauhaisen kompassin ja hanhilelun, jonka vatsassa on kourallinen herneitä. Niiden kahina toisiaan ja kangasta vasten aiheuttaa väristyksiä. En usko tarvitsevani muuta tällä kertaa. Hiipparoin vaikeroivia portaita alakertaan.

Äidillä on kupissa valkoista jogurttia ja teräväkulmaisia, identtisiä sydänmuroja, jotka ovat kovia, maistuvat koirankekseiltä joita minut haastettiin lapsena syömään, eivätkä sisällä mitään kyseenalaista äidin mielestä. Ne eivät ole minkään sellaisen muotoisia, että äidillä menisi tolkuttomasti aikaa aamiaisen asetteluun, jolloin murot pehmenisivät jogurttiin ja muuttuisivat pahanmakuisiksi ennen kuin kaikki olisivat väri- muoto- aakkos- tai muussa järjestyksessä.

— Minne oot matkalla?
— Junalle.
— Oothan muistanut varata paikan mahdollisimman kaukaa päistä?

En ole.

Olenko riittävä näin?

Elämälle on vain yksi tarkoitus. Se, että voi todistaa olevansa parempi kun joku muu joka ikisessä asiassa, mitä tekee. On tyhmää ajatella, että voi inspiroitua siitä että voi olla parempi versio itsestään. Ja täytyyhän jostain inspiroitua ja voimaantua. Koska ei voi olla riittävä, jos on huonompi kun joku muu.

Kaikki ympärillä tekee kaiken kaiken mahdollisen eteen. On paljon kirittävää. Kun tän oivaltaa, ei voi jatkaa elämää samalla tavalla. Täytyy tehdä muutos. Kuulin jostain, et menestyvät ihmiset ottaa kylmiä suihkuja. Voi aloittaa siitä. Elämän ei kuulu olla tasaista ja koostua pienistä iloista. Täytyy saada jotain tärkeätä aikaan.

Mutta saithan sä eilen jonkun nauramaan, se oli tärkeätä. Vaikka olisit kaikista huonoin, voit silti nauttia elämästä. Ei kukaan muukaan ole riittävä, ainakaan itselleen. Itsensä kehittäminen on kivaa, mutta päästä siitä välillä irti. Ei haittaa, vaikka olisit pullamössöä. Voit olla ihan riittävä silti. On sullekin joku paikka täällä. Olsit vaan kiltti itsellesi.

Kerää ittes.

Jyllan joustoviikko 1.-7.4.

MY TRIP TO ENGLAND (GB)

Aarre Urtamo



Day one

Our trip started from the airport of Helsinki-Vantaa and we flew to Manchester. The flight went very fast because I was tired as a result from an early wake-up. At the airport of Manchester there was a minibus waiting for us. It took us to our friend school near Liverpool. We got a very friendly welcome at school. They offered us coffee and something to eat.

The school was Anglican-Catholic. All kinds of prayers and church symbols were written on the walls of the corridors and classrooms. They gave us two lessons. At the first one there was a teacher who told us about how language is used in different situations. In another classroom we were told about different ways of interpreting Christianity.

After visiting the school we took a train to Liverpool. We walked to our hotel from train station. Later in the evening we walked to the centre of Liverpool. There were nice shops. It was a great first day in England!



Here's a picture from the wall of the Anglican-Catholic school.

Day two

Day two started with the English breakfast. It was something perfect. A cup of coffee and English toast with beans on. That was something! After breakfast we walked across Liverpool to the Beatles museum, called The Beatles Story. The museum was definitely the best museum I have ever been to! It was full of old guitars and other instruments from the members of the Beatles. Even the famous glasses of John Lennon were there!

After the museum we met some students from our friend school. We visited an Anglican church with them. We had a guide who told us facts about the church. After we had seen the church we went to the train station. It was time to travel to London! Travelling by train was a great way of seeing England. When we arrived to London we went to our hotel by underground. At first the underground seemed impossible to me. However, in the evening we went to see a musical. Its name was Wicked and the story was about a girl who had magical powers. It was impressive how good the singers were. The musical was a great ending to a great second day in England.



Here's a picture from The Beatles Story museum.

Day three

Day three started with our Amazing Race. We solved some puzzles and visited different famous places around London. For example we had to find a painting of Ed Sheeran. After the race we went to the British museum. All those floors full of mummies, precious books and everything.

After the British museum me and my friend went to Abbey Road. We took pictures of ourselves at the same crosswalk where the famous picture of the Beatles was taken. Later in the evening our group went to eat Indian food.



Here's my Beatles moment.

Day four

Day four started as the days before. I had a delicious English breakfast. On our fourth day in England I had a chance to get to know something of different religions. First we went to a synagogue. It was great to learn little of Judaism. Then we went to a Sikh temple. They offered us lunch and told us about their religion.

The next place was a mosque. We saw an Islam prayer room. It was decorated and a big place. Later we visited St Paul's Cathedral. The dome of the cathedral is a landmark.



Here's a photo from the synagogue.

Day five

On day five we visited the Westminster Abbey. We had some exercises there. We had to find certain tombstones. After that we walked to the London eye. It was cool. From London eye we walked to our hotel. Then it was already time to go home. We went to the Heathrow airport. We were back in Finland after midnight. It was a great trip! I know that someday I'll return to London.



Here's the London eye.

VÄLGÖRENHETSKONSERT OCH ANNAT TREVLIGT

Susanna Lindström

Huhtikuussa koulussamme järjestettiin joustoviikko, jonka ajaksi opiskelijat saivat valita monesta kurssivaihtoehdosta juuri sen itselleen mieleisensä, ja viikon aikana kurssin aiheesta työstettiin mitä erilaisimpia projekteja.

Minä valitsin ruotsin suullisen kurssin, sillä halusin parantaa erityisesti suullista osaamistani ja keskusteluvalmiuttani ruotsin kielellä.

Puhekurssin valinneista opiskelijoista muodostui kaksi erillistä ryhmää, mutta teimme paljon myös yhdessä kaikkien kanssa.

Ensimmäisenä päivänä tutustuimme toisiimme, sillä kaikki olivat eri luokilta ja osallistujia oli molemmilta luokka-asteilta. Tämä onkin mielestäni yksi joustoviikon parhaista puolista, että saamme tutustua paremmin niin moneen uuteen ihmiseen.

Innostuin todella, kun kuulin suunnitelman viikon ohjelmasta, sillä pelkäsin, että kurssilla luettaisiin vain tekstejä kirjasta ja pysyteltäisiin ainoastaan koulun seinien sisäpuolella.

Viikon aikana teimme kuitenkin retkiä moneen paikkaan ja saimme käyttää luovuuttamme tehtävissä, kuten lyhyissä esitelmissä. Meillä oli myös ainutlaatuinen mahdollisuus päästä keskustelemaan ruotsin kielikylpy-opiskelijoiden kanssa, jolloin osaamisemme todella laitettiin koetukselle.

Viikosta minulle jäi erityisesti mieleen ruotsinkielisen ala-asteen järjestämä hyväntekeväisyyskonsertti, jota saimme kunnian mennä seuraamaan. Yhden päivän viikosta vietimme Helsingissä vieraillen uudessa keskuskirjasto-Oodissa, Svenska Teatterissa sekä Helsingin kaupunginmuseossa. Oli ilo huomata, että jo viikon aikana kielitaitoni oli kehittynyt, tai ainakin olin saanut rohkeutta ottaa osaa keskusteluun. Pystyin myös seuraamaan Svenska Teatterissa esitettyä näytelmää ja pidin siitä todella paljon!

Olen iloinen, että valitsin ruotsin kurssin ja suosittelen puhekurssin käymistä jokaiselle, joka haluaa parantaa puhevalmiuttaan myös vieraiden kielten osalta.



Kuva: Wikipedia

KEMIAN TYÖKURSSI

JOUSTOVIIKOLLA

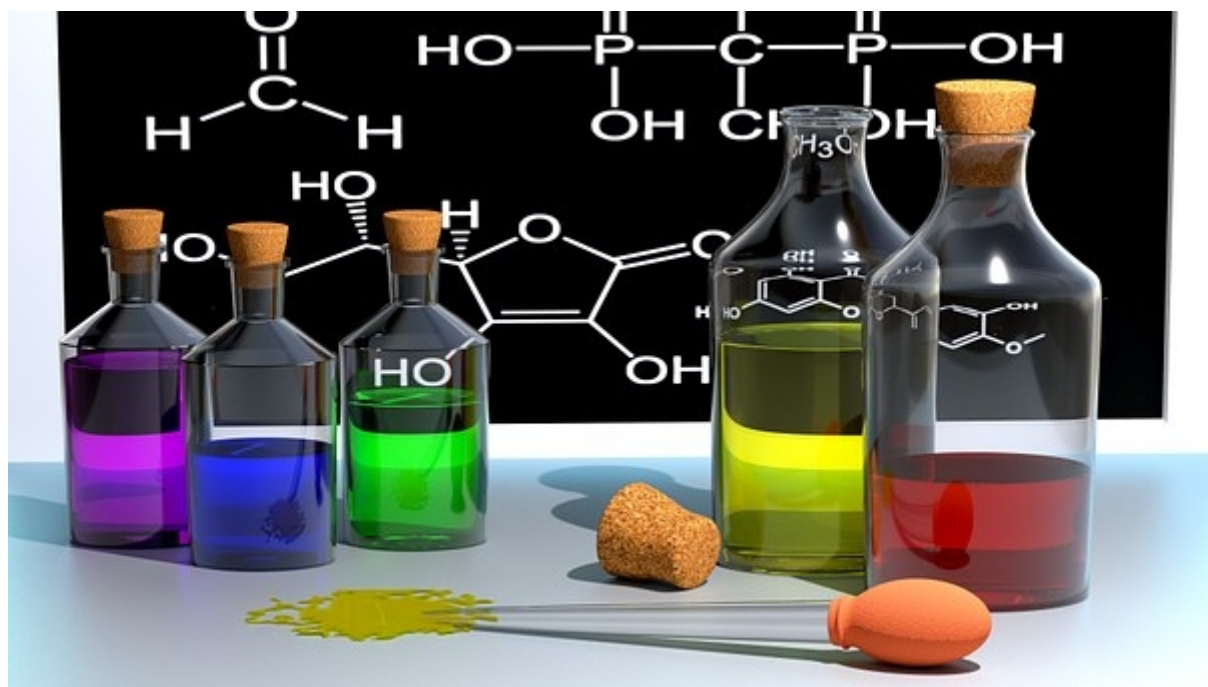
Claus Enckell

Jos suuri työmäärä ei erityisesti motivoi, on Timo Postin kemian työkurssi joustoviikolla oikea valinta. Työtahti oli rento, mutta tehtävää riitti. Taustalla pyörivän rock-musiikin kanssa työ sujui kuin tanssi. Rauhallinen työympäristö ja rento ilmapiiri saavat työn määrän tuntumaan kevyelle ja miellyttävälle.

Kurssin aikana perehdyttiin eri erotusmenetelmiin, ja niitä hyödyntäen suoritettiin erilaisia kokeita. Esimerkiksi yhdessä kokeessa meidän piti määrittää, kuinka paljon mitäkin ainetta oli Postin itse tekemässä seoksessa. Toisessa meidän piti tehdä banaanin hajuista esterä. Jokaiseen kokeeseen saimme tarkat ohjeet, miten piti toimia, jotta päästäisiin oikeaan lopputulokseen. Vaikka kaikki noudattivat täsmälleen samoja ohjeita, eivät tulokset kuitenkaan olleet samat. Esimerkiksi kokeessa, jossa määritettiin eri aineiden määrät seoksessa, ei kenelläkään ollut samaa määrää jotain aineita.

Kurssilla oppi paljon kemian kokeellisen puolen toimenpiteistä. Aiheena oli erotusmenetelmät, joten pääsimme käyttämään niitä laitteita, joita käytetään näissä erotusmenetelmissä. Opimme muun muassa perusteet sekä tislaukseen että miten erotussuppiloa käytetään. Kaikki

suoritettiin hyvin varmasti ja turvallisesti, joten tapaturmien mahdollisuus esiintyä oli minimoitu kaikkina aikoina. Tylsistymisen riski oli hyvin pieni, koska jatkuvasti oli jotain tehtävää, oli se sitten seuraavaan vaiheeseen siirtyminen, nykyisen vaiheen havainnollistaminen tai raportin kirjoittaminen.



Kuva: Pixabay

NYKYTAIDE KIINASSA

Liisa Nygrén & Mari Lindroos

Vierailimme 29.4-8.5.2019 opiskelijaryhmällä Shanghaissa, jossa tutustuimme Kiinaan ja sen kulttuuriin kansainvälisessä Shanghai Ganguan Foreign Language Schoolissa. Siellä meille opetettiin perinteisiä kiinalaisia taidemuotoja, kuten solmuja, paperileikkausta ja kalligrafiaa. Yhä edelleen modernissakin taiteessa hyödynnetään hyvin paljon näitä perinteisiä taidemuotoja. Solmut ovat usein esillä erilaisissa tiloissa ja tilanteissa Kiinassa. Niitä pidetään mm. hyväksi onneksi ja turvaksi autoissa tai osana asukokonaisuutta. Paperileikkaus oli perinteisesti ajanvietettä ja niitä käytettiin erilaisissa seremonioissa, mutta ajan kanssa siitä tuli kansantaiteen muoto, jonka käyttötarkoitus kuitenkin rajoittui lähinnä koristeluun niin kotona kuin vaikkapa häissä. Huolimatta siitä, että erilaisia kuvioita on valtava määrä ja niillä voi olla useampia merkityksiä, niiden on aina määrä symboloida onnea ja iloa. Kiinalainen kalligrafia on ollut alusta alkaen arvostettu taiteenmuoto sen koristeellisen ulkonäön vuoksi. Ajan kanssa sen pohjalta on kehitetty uusia taiteenmuotoja. Yksi esimerkki vähemmälle huomiolle jäävistä perinteisistä kiinalaisista kädentaidonnäytteistä ovat käsintehdyt Hanfu-vaatteet. Hanfu-käsite tarkoittaa perinteisiä kiinalaisia vaatteita, joita on useita erilaisia esimerkiksi säätyä ja ammattia kohti. Nykyään hanfut ovat yleisesti entistä koristeellisempia eikä niiden malleja erotella enää yhtä selkeästi.



Hanfu-vaatteiden kokeilua

Perinteiset taidemuodot sekä perinteiset vaatteet näkyvät edelleen vahvasti nykypäivän Kiinassa. Perinteistä pidetään kiinni luomalla niille moderneja käyttötarkoituksia kuitenkin menettämättä niiden merkitystä.



Jyllalaiset tekemässä kiinalaisia solmuja

Maalaus ja etenkin maisemamaalaus on ollut ja on yhä Kiinassa merkittävä taiteen muoto. Perinteisesti maalaukset on tehty paperin ohella esimerkiksi viuhkoille ja posliiniastioille ja niiden maalaamiseen käytetään tietynlaisia vuohenkarvasiveltimiä. Maalauksiin on perinteisesti lisätty myös sivellinsigneeraus ja -päiväys, punainen tekijäsinetti sekä lisäksi usein jokin runo tai runon säe kalligrafiatekstinä.



Kalligrafiaa ensin paperille ja sitten viuhkaan

Kiinalaisten maalauksien on perinteisesti pitänyt olla mieltä virkistäviä, hyvää moraalia ilmentäviä ja esteettisesti kiehtovia. Aiheisiin ei ole siksi kuulunut sodan tai väkivallan kuvausta taikka alastomuutta. Realismi ja näköisyys eivät myöskään ole olleet osana kiinalaista taidetta, sillä tärkeää kiinalaiselle maalarille oli sielun tai

hengen kuvaus tuoden esille jotain oleellisesta kohteen luonteesta ja elämänvoimasta. Tässä tärkeässä osassa ovat sivellintekniikka, sivelletyn viivan eloisuus ja teoksen sommittelu. Maalaustaiteessa käytetään yhä kauan sitten määriteltyjä esteettisiä arviontiperusteita:

1. Elämänvoiman (*qi*) rytmisen sopusointu ja elävä liike; maalarin kyky siirtää taideteokseensa kohteen *qi*, sen henki ja sielu.
2. Sivellintekniikan rakenteellinen voima ja sivellinvedon sisäinen jännite, joiden avulla elämänvoima voidaan siirtää luonnosta paperille.
3. Uskollinen luonnon muotojen esittäminen.
4. Värien käyttö kohteen mukaan.
5. **Sommittelu**, jossa ihanteena on ollut epäsymmetrian periaate, spontaani ja hallittu luonnonmukaisuus.
6. Jäljentäminen ja kopiointi, jota on Kiinassa pidetty ainoana tienä mestaruuteen ja oman tien kehittämisen pohjana.



Esimerkki tyypillisestä kiinalaisesta maalauksesta

Kulttuurivallankumouksen loputtua Kiinan sensuuria lievennettiin ja Kiinan nykytaiteen voidaan sanoa syntyneen vuonna 1978 ja silloin avattiin uudelleen monet taideakatemit. Useat kiinalaiset taiteilijat innostuivatkin tuottamaan abstraktia ja kanta-aottavaa taidetta. Tähän

kehitykseen tuli kuitenkin takaisku vuonna 1989 Tiananmenin aukion tapahtumien seurauksena eikä abstraktia taidetta enää hyväksytty. Useammat nykytaiteilijat ovat kuitenkin kritisoineet muun muassa, propagandajulisteita, vallankumouksellisia iskulauseita sekä Maon henkilökuvia.

Kiinalaiselle taiteelle on vielä tänäkin päivänä tyypillistä tietyt säännöt ja tekniikat tiettyjä taiteenmuotoja koskien. Kaikkiin mainittuihin taiteenlajeihin on tarkat tekniikat, joita käytetään kunkin teoksen luomiseen. Kaikista tarkimmat säännöt ja tekniikat ovat kalligrafiassa. Perinteisten kiinalaisten taiteiden hallitsemisen oppiminen voi viedä vuosia. Tarkkojen sääntöjen ja tekniikoiden lisäksi kiinalaiselle taiteelle on tyypillistä tottumukset, kuten punaisen värin käyttö varsinkin solmuissa ja paperileikkauksessa, sillä se symboloi onnea ja hedelmällisyyttä.



Jyllalaisten tekemiä paperileikkauksia

Shanghaissa sijaitsevasta China art museumista löytyy mm. näyttely, jossa esitellään digitaalista taidetta ja siellä on myös mahdollista itse kokeilla taiteen tekemistä tietokoneella. Uusien taiteen muotojen lisäksi museosta löytyi myös paljon perinteisempiä teoksia, kuten lukuisia kalligrafiateoksia, maisemamaalauksia ja veistoksia. Modernit teokset eroutuivat joukosta selkeästi kirkkaammalla värimaailmalla sekä selkeämmillä linjoillaan. Lisäksi esimerkiksi moderneissa maalauksissa oli perinteisistä poikkeavia aiheita kuten poliittisia teoksia, jollaiset olisivat herättäneet kuohuntaa ja olleet kiellettyjä tiukemman sensuurin aikaan. Museossa vieraillessamme saimme myös huomata, että Kiinan nykytaiteeseen ammennetaan edelleen inspiraatiota perinteisistä kiinalaisen taiteen aiheista, kuten luonnosta sekä paikallisista ihmisistä. Mitä useammassa esittelyssä museossa kävi, sitä selkeämmin tuli esille kuinka valtava vaikutus perinteisillä kiinalaisilla taiteenmuodoilla on moderniin taiteeseen. Jokaisessa uudemmassa teoksessa näkyi aina häivähdys vanhaa.

<https://www.artmuseumonline.org/art/art/index.html#page2>



China Art Museum

DO YOU REMEMBER – ?

Jooa Lindqvist

Koulussamme esitettiin 6.4. - 12.4. välisenä aikana Espoonlahden lukion jokavuotiseksi perinteeksi muodostunut Jylla musical. Tänä vuonna musikaali oli opiskelijamme **Lumi Tervosen** itse käsikirjoittama ja ohjaama *September*, joka sisälsi musiikkia aina 60-luvulta nykyaikaan asti. Vaikka osa työstä aloitettiin jo syyskuusta, näyttämölle esitystä päästiin työstämään vasta joustoviikolla.

Jotta *Septemberin* kaltainen musikaaliesitys saatiin kasaan joustoviikon aikana, koostui viikkomme jopa yli kymmenen tunnin päivistä. Joustoviikkoa edeltävä sekä musikaaliesitysten jälkeinen viikonloppu kului tavaroita koulumme musiikinluokasta saliin ja toisin päin roudatessa. Arkipäiviin puolestaan sisältyi muun muassa yksittäisten laulujen, kohtausten ja tanssien läpikäynnistä, noin kahdesta läpimenosta ja yleisestä ajan tuhlaamisesta.

Tärkeä osa edellämainituista viimeisintä oli **luola**, jonka musikaaliryhmä rakensi yhteistuumin. Neljällä patjalla ja pyhällä hengellä kasattu bunkkeria muistuttava kyhäelmä sai pidettyä sisällään lähes 20 lukiolaista ja yläkoululaista, kunhan kaikki halusivat luolaan tarpeeksi kovasti. Kyseessä oli musikaalin oma lepopaikka, jossa niin näyttelijät ja

tanssijat kuin ns. kulissien takaa musikaaliin vaikuttavat tahot viettivät vapaa-aikaansa.

Pitkät päivät veivät veronsa ja joskus oli rankkaakin. Musikaalia toteuttavan ryhmän keskuudessa vallitsi kuitenkin hyvä ja tukeva yhteishenki, joka auttoi jaksamaan päivästä toiseen, kunnes esitykset olivat ohi.

Vahvimmin mieleeni musikaalista jäivät mieleen luolassa vietetyt tunnit, vaihtelevalla menestyksellä toistuvat läpimenot sekä Turun perämetsien haukkuminen. Olen myös varma, että tulen itse laulamaan iänikuista September-kappaletta vielä kuolinvuoteellanikin.



ESPOSTOVERIN

APUAPAJA

Ihanaa kesää, kamut! Jos sinulla on kysyttävää voit lähettää mielteitäsi osoitteeseen espostoveri@gmail.com tai täysin anonymyminä Google Docsissa ([Espostoveri](#)). Kysymyksiä ensi numeroon otetaan ensimmäisen jakson koeviikkoon asti.

Miten saan kouluni mukaan vastustamaan ilmastonmuutosta?

-- Pyri kääntämään kaikki esitelmät, puheet, väittelyt ynnä muut esittämistä sisältävät kurssityöt ilmastonmuutosaiheisiksi. Kukaan ei kuuntele sinua, mutta ainakin profiloidut kaikkien kurssitoveriesi mielessä rasittavaksi ituhipiksi. Ilmastonmuutos koskettaa niin monia asioita, että siitä saa materiaalia lähes jokaiseen oppiaineeseen, jos tehtävänanto vain on tarpeeksi vapaa.

Useamman ihmisen huomion saa olemalla mukana koulussa sellaisessa koulun toiminnassa, jossa järjestetään tapahtumia. Jos esiintyminen, puhuminen tai muiden kanssa sosialisointi ei innosta, noudata viimeisessä jaksossa näkemääsi esimerkkiä lappujen liimaamisesta koulun seinille sekä ja välitä niiden avulla tärkeiksi kokemiesi asioita. Toinen hyvä alusta on Esposti, otamme mielellämme vastaan kaikenlaisia juttuja! (Jos muualla kuin

koulussa vaikuttaminen kiinnostaa, esimerkiksi Twitterissä voi luoda tilin fiktiiviselle hahmolle tai alter egolle.)

Pahoittelut puutteellisesta vastauksesta, ainakin tässä osassa toimitusta on laiskaa väkeä. Sen vuoksi jäi tarkistamatta esimerkiksi, mitä koulussa ollaan tekemässä tulevana lukuvuonna ilmastonmuutoksen hyväksi (jotain on tapahtumassa, mutta mitään en lupaa). Toivottavasti se helpottaa edes hieman sinun, muiden huolestuneiden ja kuolemaa tekevän planeetan oloa.

Parhaat koirarodut ♥!/?

-- Ikävän subjektiivinen kysymys, lähtökohtaisesti kaikki koirat ovat upeita otuksia. Lyhyt vastaus: Ei ainakaan englanninbulldoggi, ranskanbulldoggi ja bostoninterrieri, uutisoi Helsingin Sanomat 24.5.2019. Niillä on vaikeuksia hengittämisessä ja liikkumisessa, roduissa ole uutisen mukaan lainkaan terveitä yksilöitä.

Jos harkitset koiran (tai muun lemmikin) ottamista, kannattaa perehtyä huolella erilaisiin rotuihin: omiin tarpeisiin, koirien tarpeisiin ja siihen, mitä pystyy lemmikilleen tarjoamaan. Isoa koiraa ei kannata ottaa kerrostaloon ihmisille, jotka ennättävät lenkittää sitä tunnin päivässä, ja niin pois päin. Mitään helppoa koirarotua ei ole. Esimerkiksi hankikoira.fi -sivulta löytyy rotutesti, joka suosittelee talouteesi mahdollisesti sopivia koirarotuja antamiesi vastausten perusteella.

Terveysten lisäksi kannattaa tarkistaa, keneltä koiran on hankkimassa. Ihanteellisessa tapauksessa koira elää pitkälle yli kymmenvuotiaaksi, eli ennen sellaista sitoutumista

kannattaa käyttää hetki aikaa harkintaan. Pentutehtailijoilta voi saada aivan kuinka tahansa sairaan koiran, rescue-toimintaa on kritisoitu bisneksen tekemisestä, tori.fi:stä ja Facebookista koirien bongaaminen on hälyttävää, jos koiraa ollaan lykkäämässä kelle tahansa ottajalle. Kasvattajien etsiminen Kennelliiton sivuilta on hyvä vaihtoehto, myös googlailu on suotavaa.

Oma koira on tietysti paras koira, eli mäyräkoiran omistaneen mielipide: Mäyräkoirat on ihania. Jäätävä jääräpäisyys, tottelevaisuuden peittävä metsästysvietti, kuraiset mahakarvat ja selkävaivoja. Silti.

Parhaat kesätekemiset? :3

- Lue yo-kokeisiin, joskus heinäkuussa, ehkä. Käytä myös tolkkuttomasti aikaa lykkäämällä luku-urakkaa mitä mielikuvituksellisimmilla tekosyillä. (Tuleva abi, älä kuvittelekaan lukevasi kesäkuussa. Siitä on todennäköisesti enemmän haittaa kuin hyötyä. Aineista ja niiden määrästä riippuen heinäkuu on hyvä aika. Jotkut aloittavat elokuussa, ja sekin on ihan ok jos ykkösjaksossa ei ole paljoa kursseja. Useammat kuin uskotkaan sysäävät opiskelun syyskuulle. Se ei kannata, mutta jos teet niin, voit lohduttautua sillä, ettet ole yksin.)
- Matkusta (jos haluat olla ympäristön ystävä, tee se Suomen sisällä ja julkisella liikenteellä) ja käy päiväretkellä jossain. Mene turisteilemaan, ota valokuvia itseäsi varten eikä instaa, käy liikkeissä jotka kiinnostavat edes hitusen.
- Piipahda kirjastossa. Sinne meneminen ei sitouta sinua mihinkään, kukaan ei tule survomaan Sinuhe egyptiläistä kurkustasi alas. Pläräile, lue takakansia. Älä ajattele sitä, että kaikki lukeminen on hyvää

harjoitusta äidinkielen ylioppilaskokeeseen, tai että kirjallisuus vastaa monen muunkin aineen kysymyksiin, tai mitään muutakaan koulunäkökulmaa. Kirjat on aika kivoja, koska niitä löytyy melkein mistä tahansa aineesta ja ne voi lopettaa vaikka ensimmäiselle sivulle jos siltä tuntuu. Kirjaston työntekijöiltä voi kysyä apua, jos sopivan teoksen löytäminen on vaikeaa. Jos se tuntuu pelottavalta, monista kirjastoista löytyy henkilökunta suosittelee -pöytiä. Mikäli ajatus lukemisesta on raskas, ainakin Kirkkonummen ja Helsingin kirjastokorteilla pääsee kirjautumaan ilmaiseen Ellibs-palveluun, josta löytyy äänikirjoja. Sen saa sovelluksena puhelimeen.

- Järjestä kaverille yllätyssynttärit. Jos kellään ei ole syntymäpäivää kesällä, juhlikaa jotain muuta. Hyviä vaihtoehtoja ovat esimerkiksi suklaajäätelön päivä (7.6.), jääteepäivä (10.6.), kansainvälinen picnic-päivä sekä sushipäivä (18.6) tai tequilapäivä (24.7.).
- Opettele jotakin, mitä olet halunnut opetella jo kauan. Oma (jo muistaakseni yhdeksän vuotta kestänyt) kesäprojektini on viidellä pallolla jongleeraaminen. Tai tee jotain muuta, mitä et arkena ennätä, koska teet tai "teet" koulujuttuja. Elvytä jokin harrastus. Kaiva ompelukone kaapista, pumpppaa veltttoon koripalloon ilmaa, ongi tiedostojen kätköistä vanha käsikirjoitus, rakenna puoliksi jäänyt linnunpönttö loppuun.